

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Lenky Krupičkové a Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **J. K.**, zastoupená Mgr. Ing. Janem Zonkem, advokátem se sídlem Sadová 1585/7, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křižová 1292/25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 10. 2021, č. j. 19 Ad 25/2020-83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Ing. Jana Zonka, **se určuje** částkou 3 146 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 23. 6. 2020, č. j. RN-685 308 6372-48091-SA, žalovaná zamítla námitky žalobkyně proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 4. 2020, č. j. R-24. 4. 2020-422/685 308 6372, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“), a to pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona (pokles pracovní schopnosti pojištěnce nejméně o 70 %).

II.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“), který ji zamítl v záhlaví označeným rozsudkem. Krajský soud si vyžádal posudek posudkové komise MPSV v Ostravě, podle něhož žalobkyně byla k datu rozhodnutí žalované invalidní ve II. stupni. Podle posudku přitom

nebyla splněna kritéria pro hodnocení psychického onemocnění žalobkyně dle položky 3d kapitoly V přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. K námitkám žalobkyně si krajský soud vyžádal doplnění uvedeného posudku, v němž posudková komise vysvětlila, že dřívější hodnocení duševní poruchy žalobkyně bylo posudkovým omylem, neboť v dalším průběhu nebyla a není prokázána organická duševní porucha - těžké postižení s výrazným odklonem od normy při výkonu většiny denních aktivit a rolí. V návaznosti na výtky žalobkyně, že trpí také dalšími chorobami (zejména spondylolistéza), které nebyly posudkovou komisí s ohledem na její složení zohledněny, krajský soud nechal zpracovat srovnávací posudek posudkové komise MPSV v Brně. Tento potvrdil závěry posudkové komise MPSV v Ostravě. Mimo jiné z něj plyne, že u postižení svalové a kosterní soustavy žalobkyně je taxace nižší než u jejího psychického onemocnění. Hodnoty míry poklesu pracovní schopnosti se přitom nescítají. Krajský soud doplnil, že posudkové komise podaly posudky v řádném složení a jejich podkladem byly veškeré lékařské zprávy doložené žalobkyní. Dle krajského soudu jsou posudky z hlediska obsahu úplné, přesvědčivé a ve vzájemné shodě stran rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně a hodnocení vlivu jejích dalších zdravotních obtíží. Skutkový stav věci byl řádně zjištěn a potvrzuje správnost závěru žalované, že žalobkyně je i nadále invalidní pro invaliditu II. stupně.

III.

[3] Rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Podle stěžovatelky neodpovídají závěry posudkových komisí jejímu skutečnému zdravotnímu stavu a zdravotnické dokumentaci. Nezohledňují, že stěžovatelka není schopna vykonávat soustavnou výdělečnou činnost, a to ani s podstatně menšími nároky na tělesné a duševní schopnosti a v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Posudky posudkových komisí jsou proto neúplné a nepřesvědčivé. Zejména nesprávně stanovily rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti. Tato měla být hodnocena dle položky 3d kapitoly V či položky 2c, oddílu E, kapitoly XIII přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s tím, že výsledná míra poklesu její pracovní schopnosti činí nejméně 70 %. Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že vůči namítané nesprávné klasifikaci dominantního postižení stojí dva komisionální posudky obsahující shodné závěry ohledně nárokovaného stupně invalidity. Proti jejich závěrům stěžovatelka vznesla toliko povšechné výtky. S ohledem na dostatečnou přesvědčivost posudků nemohou tyto kasační důvody obstát.

V.

pokračování

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud předesílá, že se na nyní projednávanou věc užije § 104a odst. 1 s. ř. s., ve znění účinném od 1. 4. 2021, podle něhož platí: *Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.* V nyní posuzované věci totiž krajský soud rozhodl po nabytí účinnosti příslušné novely s. ř. s. a současně rozhodoval specializovaný samosoudce (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021-36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31 či ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34).

[7] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k hodnocení toho, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Při tom vycházel ze závěrů usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, v němž kasační soud vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Závěry plynoucí z tohoto usnesení jsou přiměřeně uplatnitelné také v nyní projednávané věci (shodně rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28, ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 23. 7. 2021, č. j. 4 As 156/2021-50, ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 1. 9. 2021, č. j. 1 As 148/2021-44, ze dne 7. 10. 2021, č. j. 6 Azs 242/2021-21 atp.). Kasační stížnost lze tudíž přijmout k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního právního pochybení krajského soudu (srov. též Kühn, Z. In: Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, k § 104a, především body 6 a 11).

[8] Nejvyšší správní soud pak dospěl k závěru, že v projednávaném případě kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a shledal ji nepřijatelnou.

[9] Vzhledem k obecné námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku kasační soud uvádí, že tento je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný, přičemž závěry v něm obsažené se nikterak nevymykají z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu. Krajský soud vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu a řádně se zabýval všemi žalobními body (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52 a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76).

[10] Stěžovatelka v kasační stížnosti brojila především proti závěrům posudkových komisí, které posuzovaly její zdravotní stav. Podle ní neodpovídají jejímu skutečnému

zdravotnímu stavu a její zdravotnické dokumentaci, neboť došlo k nesprávnému posouzení rozhodující příčiny jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

[11] Dle ustálené judikatury je posouzení vzniku invalidity otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. V přezkumném soudním řízení je přitom stěžejním důkazem posudek posudkové komise zřízené MPSV. Úkolem správních soudů, které nemají, a ani nemohou mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí, je vyhodnotit, zda je z posudku posudkové komise zřejmé, že byl stav účastníka řízení komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace, a že bylo přihlédnuto ke všem tvrzeným obtížím – tedy zda je posudkový závěr náležitě, přesvědčivě a srozumitelně zdůvodněn (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 800/2006 Sb. NSS, ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013-22, ze dne 11. 10. 2013, č. j. 4 Ads 42/2013-43; ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 Ads 116/2014-46, či ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Ads 17/2017-15).

[12] Posudek posudkové komise přitom soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad uvedených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na svůj mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20 či ze dne 24. 2. 2004, č. j. 5 Ads 49/2003-136). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy.

[13] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že závěry posudkových komisí v posuzované věci jsou úplné a přesvědčivé. Posudkové komise se zabývaly všemi relevantními okolnostmi, které v projednávaném případě byly k datu vydání rozhodnutí žalované pro případ stěžovatelky významné, a tyto posoudily a odůvodnily logickým a vnitřně bezrozporným způsobem (tedy přesvědčivě). Jak již podrobněji vysvětlil krajský soud v bodech 7, 10 a 18 napadeného rozsudku, posudkové komise reagovaly i na výhrady stěžovatelky ohledně stanovení rozhodující příčiny jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Srozumitelně a řádně vysvětlily, proč není možné její zdravotní postižení zařadit dle položky 3d kapitoly V přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. ani dle položky 2c oddílu E kapitoly XIII téže vyhlášky. Vůči těmto posudkovým závěrům ostatně stěžovatelka žádné konkrétní výhrady nevznesla a setrvala pouze na opakování obecného tvrzení, že hodnocení posudkových komisí neodpovídá jejímu skutečnému zdravotnímu stavu.

[14] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

pokračování

[15] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 8 As 287/2020, sp. zn. 6 Ads 139/2021, sp. zn. 9 As 83/2021). Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá tudíž právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla sice ve věci úspěch, avšak jedná se o věc důchodovou, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží (§ 60 odst. 2 s. ř. s. a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2021, č. j. 6 Ads 139/2021-28).

[16] Stěžovatelce byl krajským soudem ustanoven zástupce, Mgr. Ing. Jan Zonek, advokát, v důsledku čehož platí jeho odměnu stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna za zastupování advokátem za řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. c) a d) ve spojení s § 7 bod 3. a § 9 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“), a to za dva úkony právní služby (porada s klientem přesahující jednu hodinu a sepsání kasační stížnosti) po 1 000 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za každý úkon právní služby. Odměna zástupce stěžovatelky za 2 úkony právní služby tak činí celkem 2 600 Kč. Zástupce stěžovatelky je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto součástí nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 546 Kč. Odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 3 146 Kč bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2022

Tomáš Foltas
předseda senátu